

Potovana gospodo Radunovic,

Posto sam se izgleda izgubio u analizi osnova vezanih za nacrt ovog plana, u trecjoj dopuni mog misljenja u prvom pasusu stoji:

"Nije jaso zasto je u nacrtu ovog plana dat kao (pravni i tehnicki) osnov stariji i neaktuelni Izvestaj 82 ECC-a (2006) *'Israzivanje kopatibilnosti za UMTS koji radi u frekvencijskim opsezima GSM 900 i GSM 1800'*

(<http://www.ero-docdb.dk/Docs/doc98/official/pdf/ECCREP082.PDF>), umesto 'mladjeg' i aktuelnijeg Izvestaja 40 CEPT-a (2010) *'Istrazivanje kompatibilnosti za LTE i ViMAKS u opsezima 880-915 MHz/925-960 MHz i 1700-1710 MHz/1805-1880 MHz (900/1800 MHz)*' (<http://www.ero-docdb.dk/docs/doc98/official/pdf/CEPTREP040.pdf>)?!",

a trebalo je da stoji:

"U nacrtu ovog plana trebalo bi mozda dati kao (pravni i tehnicki) osnov kako Izvestaj 82 ECC-a (2006) *'Israzivanje kopatibilnosti za UMTS koji radi u frekvencijskim opsezima GSM 900 i GSM 1800'* (<http://www.ero-docdb.dk/Docs/doc98/official/pdf/ECCREP082.PDF>), tako i Izvestaj 40 CEPT-a (2010) *'Istrazivanje kompatibilnosti za LTE i ViMAKS u opsezima 880-915 MHz/925-960 MHz i 1700-1710 MHz/1805-1880 MHz (900/1800 MHz)*' (<http://www.ero-docdb.dk/docs/doc98/official/pdf/CEPTREP040.pdf>)?!".

Sa ispravkom br. 2 prestajem sa daljim podnosjenjem misljenja o nacrtu ovog pravilnika. Izvinjenjavam se ukoliko sam Vas zamorio i ugnjavio mojim komentarima.

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 26. avgust 2014.

Postovana kolegkinice Radunovic,

Nije jaso zasto je u nacrtu ovog plana dat kao (pravni i tehnicki) osnov stariji i neaktuelni Izvestaj 82 ECC-a (2006) *"Israzivanje kopatibilnosti za UMTS koji radi u frekvencijskim opsezima GSM 900 i GSM 1800"*

(<http://www.ero-docdb.dk/Docs/doc98/official/pdf/ECCREP082.PDF>), umesto "mladjeg" i aktuelnijeg Izvestaja 40 CEPT-a (2010) *"Istrazivanje kompatibilnosti za LTE i ViMAKS u opsezima 880-915 MHz/925-960 MHz i 1700-1710 MHz/1805-1880 MHz (900/1800 MHz)"* (<http://www.ero-docdb.dk/docs/doc98/official/pdf/CEPTREP040.pdf>)?!

U svakom slucaju, za postojece GSM 1800 sisteme trebalo je zadržati sirinu potrebnog opsega emisije od 270 kHz, a za nove LTE i ViMAKS širokopojasne sisteme usvoji sirinu potrebnog opsega emisije do oko 5 MHz (5000 kHz). Uz to, trebalo je usvojiti i karakteristike sistema LTE 1800 i ViMAKS 1800 date u tackama 3. i 4. Izvestaja 40 CEPT-a. O rasporedu kanala za stare, "uskopojasne" i nove, širokopojasne sisteme u pojedinim (pod)opsezima odredjenim za pojedine operatore trebalo bi dobro razmisliti.

Ovakva sadasnja situacija u UHF podrucju (oko 1800 MHz) podsetila me je na raniju situaciju od pre 40 godina u HF podrucju (KT opsezima namenjenim za fiksnu sluzbu). Ipak, uveren sam da ce danasnji regulatori i eksploatatori naci razumna resenja za ovako zauzimanje i "guranje" u UHF opsezima.

Iskreno,
Dejan Popovic

Postovana koleginice Radunovic,

U drugoj dopuni mog misljenja pod c) stoji:

"<http://www.erodocdb.dk/docs/doc98/official/pdf/2011251EU.pdf>", a treba da stoji:
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:274:0032:0035:EN:PDF>
([Commission Decision 2009/766/EC](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:274:0032:0035:EN:PDF)). Izvinjavam se zbog greske.

Naknadno sam video da je uz tu vezu trebalo prikljuciyi i jos **vazniju** Direktivu Evropskog parlamenta i Saveta od 16. septembra 2009 ([Directive 2009/114/EC](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:274:0025:0027:en:PDF)) - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:274:0025:0027:en:PDF>. Tom direktivim se omogucava "liberalizacija upotrebe opsega 900 MHz" (na "neutralnoj osnovi"), a u clanu 1. se propisuje: "države članice će uciniti frekvencijske opsege 880-915 MHz i 925-960 MHz (opseg 900 MHz) raspolozivim za **GSM i UMTS sistema, kao i za druge terestricke sisteme** sposobni da obezbede elektronske komunikacione usluge koje mogu da **koegzistiraju** sa GSM sistemima ...". Svasta!

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 25. avgust 2014.

P. S. - Tako ce izgleda, duze vreme, da (ko)egzistira bez medjusobnih smetnji analogni i digitalni terestricki TV radio-difuzni sistemi.

Postovana koleginice Radunovic,

Posle naknadnog i brzometnog pregleda dokumenata:

a) Izvještaj 40 CEPT-a "*Istrazivanje kompatibilnosti za LTE i ViMAKS koji rade u opsezima 880-915 MHz/925-960MHz i 1710-1785 MHz/805-1880 MHz (opsezi 900/1800 MHz)*" - <http://www.erodocdb.dk/docs/doc98/official/pdf/CEPTREP040.pdf>,

b) Izvještaj 41 CEPT-a "*Kompatibilnost između LTE i ViMAKS koji rade u opsega 880-915 MHz/ 925-960 MHz i 1710-1785 MHz/1805-1880 MHz (opsezi 900/1800 MHz) i sistema koji rade u susednim opsezima*" - <http://www.erodocdb.dk/docs/doc98/official/pdf/CEPTRep041.pdf>,

c) Odluka 2009/766 EC Komisije od 16. oktobra 2009 o usklađivanju frekvencijskih opsega 900 MHz i 1800 MHz za terestricke sisteme sposobane da obezbede panevropska elektronske komunikacione usluge u Zajednici - <http://www.erodocdb.dk/docs/doc98/official/pdf/2011251EU.pdf>,

d) Implementacionu odluku Komisije od 18 april 2011. kojom se mijenja Odluka 2009/766/EC o uskladjivanju frekvencijskih opsega 900 MHz i 1800 MHz za terestricke

sisteme sposobne da obezbede panevropske elektronske komunikacione usluge u Zajednici - <http://www.erodocdb.dk/docs/doc98/official/pdf/2011251EU.pdf>,

zakljucio sam

- 1) da polako pocinjem da nazirem stvarni razlog uvođenja i primene nacela tzv. *tehnoloske neutralnosti*,
- 2) da ovakvo istrazivanje, izvestavanje, "standardizovanje", preporucivanje i odlucivanje nema veze sa racionalnim, efikasnim, ekonomičnim i nesmetanim koriscenjem radio-frekvencija u EU, pa i u Srbiji,
- 3) da za pripremanje nacрта ovog pravilnika strucnjaci RATEL-a nemaju osnovu u kratkim i jasnim dokumentima EU i ITU, jer takvih dokumenata izgleda vise nema,
- 4) da ista sudbina verovatno ceka i strucnjake telekomunikacionih organizacija, imaoce licenci, prilikom planiranja (i koriscenja) radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa "*standardom GSM 1800/MFCN, uključujući iIMT*", a prema tacki 2.3. nacрта ovog plana.

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 25. avgust 2014.

Postovana koleginice Radunovic,

1. - Posto mi je gospodja Aleksandra Stefanovic objasnila da se u slucaju ove javne konsultacije ne radi o nartu Pravilnika o izmenama Pravilnika o utvedjivanju Plana raspodele ... , vec o nacrtu **novog** Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele ... , iznosim ovo dopunsko misljenje.

2. - Nacrtom ovog pravilnika nastavlja se deregulacija, tj. progresivno napustanje drzavnog a jakanje trzisnog regulisanja elektronskih komunikacionih mreza i usluga, ali sada i na načelu regulisanja odnosa u oblasti elektronskih komunikacija zasnovanom na tzv. **tehnološki neutralnoj osnovi** (clan 3. tacke 6. i 7. [Zakona o elektronskim komunikacijama](#) - ZEK).

3. - Konkretno, prema clanu 84. stav 1. ZEK-a, svaki plan raspodele radio-frekvencija treba da sadrži: 1) uslove za raspodelu radio-frekvencija iz namenjenih radio-frekvencijskih opsega, 2) raspodelu radio-frekvencija po lokacijama ili oblastima za jednu ili više radio-komunikacijskih službi i delatnosti, 4) kao i druge potrebne tehničke uslove za korišćenje radio-frekvencija. To vazi i za ovaj plan.

4. - Medjutim, ovaj plan raspodele ne sadrži uslove za raspodelu radio-frekvencija iz namenjenih radio-frekvencijskih opsega, raspodelu radio-frekvencija po lokacijama ili oblastima za jednu ili više radio-komunikacijskih službi i delatnosti, kao i druge potrebne tehničke uslove za korišćenje radio-frekvencija.

5. - Umesto toga, u uvodu se kaže da je **osnov** za donošenje ovog plana - *Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN, uključujući i IMT* - sadržan, između ostalog, u sledećim dokumentima (tačke 1-3 su izostavljene kao nebitne):

"4. Tehnički sporazum između nacionalnih tela za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom Republike Austrije, Republike Hrvatske, Republike Mađarske, Republike Rumunije, Republike Srbije, Republike Slovačke i Republike Slovenije o graničnoj koordinaciji širokopojasnih sistema (UMTS, LTE i ViMAKS) u opsegu 1800 MHz (1710-1785/1805-1880MHz);

5. Tehnički sporazum između nacionalnih tela za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom Republike Srbije i Republike Crne Gore o graničnoj koordinaciji IMT/UMTS sistema u GSM opsezima 880-915/925-960 MHz i 1710-1785/1805-1880 MHz;

6. ERC preporukama i ECC odlukama Konferencije evropskih administracija za poštu i telekomunikacije (u daljem tekstu: CEPT):

- ECC Preporuka o planiranju i koordinaciji frekvencija za GSM 900, GSM 1800, E-GSM i GSM-R kopnene mobilne sisteme (ECC REC/(05)08);

- ERC Odluka se odnosi na frekvencijske opsege koji su namenjeni za uvođenje DCS 1800 (ERC /DEC/(95)03);

- ECC/DEC/(06)13 Određivanje opsega 880-915 MHz, 925-960MHz, 1710-1785MHz i 1805-1880MHz za terestričke UMTS, LTE i ViMAKS sisteme;

- ECC/REC/(08)02 Planiranje frekvencija i koordinacija frekvencija za GSM/UMTS/LTE/ ViMAKS kopnene mobilne sisteme koji rade u frekvencijskim opsezima od 900 i 1800 MHz."

6. - Tehničke sporazume iz tačke 4. i 5. nisam uspeo ili nisam znao da nadjem ni internet stranicama RATEL-a niti u e-memoriji "Gugla". Posto takvi sporazumi ne mogu, po mom mišljenju, da predstavljaju (pravni) osnov za donošenje ovog plana, skoncentrisao sam se na pretposlenju i poslednju odluku Komiteta za elektronske komunikacije iz tačke 6.

7. - Evropska odluka [ECC/DEC/\(06\)13](#) "Određivanje opsega 880-915 MHz, 925-960MHz, **1710-1785MHz i 1805-1880MHz** za terestričke UMTS, LTE i ViMAKS sisteme" omogucava, verovali ili ne, da pored GSM sistema egzistiraju jos tri (3) druga sistema!

8. - Da bih koliko-toliko shvatio ideju *nacella tehnoloske neutralnosti*, pazljivo sam procitao ceo tekst te odluke (u sirem smislu), pa cak i preveo tu odluku (u uzem smislu). Taj slobodan prevod glasi:

"Evropska konferencija poštanskih i telekomunikacionih uprava,

s obzirom

a. da postoji veća potražnja za interoperabilnim mobilnim govornim uslugama i interoperabilnim mobilnim uslugama prenosa podataka;

b. da UMTS, LTE i ViMAKS su razvijeni da zadovolje ove zahteve;

c. da UMTS, LTE i ViMAKS su mobilni širokopojasni sistemi uključeni u familiju IMT-2000;

- d. ECC/DEC/(06)01 o harmonizovanom korišćenju spektra za terestricke IMT- 2000/UMTS sisteme koji rade u opsezima 1900-1980 MHz, 2010-2025 MHz i 2110-2170 MHz;
- e. ECC/DEC/(02) 06 o određivanju opsega 2500-2690 MHz za IMT-2000/UMTS;
- f. ECC/DEC/ (05)05 o harmonizovanom korišćenju spektra za IMT-2000/UMTS sisteme koji rade u opsegu 2500-2690 MHz;
- g. ERC/DEC/(94)01 o frekvencijskim opsezima koji su odredjen za koordinirano uvođenje GSM digitalnog pan-evropskog komunikacionog sistema;
- h. ERC/DEC/(95)03 o frekvencijskim opsezima koji su odredjeni za uvođenje DCS 1800 ;
- i. ERC/DEC/(97)02 o proširenim frekvencijskim opsezima koji se koriste za GSM digitalni panevropski komunikacioni sistem;
- j. ERC/DEC/(94)03 o frekvencijskom opsegu odredjenom za koordinirano uvođenje digitalnog evropskog bezgajtanskog telekomunikacionog sistema (DECT);
- k. Direktiva Saveta 87/372 /EEC dopunjena Direktivom Saveta 2009/114/EC i povezanom Preporukom Saveta 87/371/EEC koji je stupio na snagu 1987;
- l. značaj olakšanja razvoja UMTS mreže u ruralnim područjima i poboljšanja pokrivenosti zatvorenom prostoru;
- m. da LTE i ViMAKS tehnologije pružaju značajan nivo poboljšanja performansi i mogućnosti u odnosu na IMT-2000 sisteme na početku razvoja;
- n. da ce uvođenje UMTS, LTE i ViMAKS mreže povećati efikasnost spektra u opsezima 900 MHz i 1800 MHz;
- o. da ce se GSM mreže progresivno prelaziti na UMTS, LTE i ViMAKS mreže. Raspored prelaska i proces će zavistiti od tržišnih zahteva i uslova, nacionalnih regulatornih uslova i šema licenciranja;
- p. da ECC Izvestaj 082 daje zaključke o istrazivanju kompatibilnosti za UMTS koji radi u GSM 900 GSM 1800 frekvencijskim opsezima i relevantnie mere koje primenjuje uprave i/ili operatori;
- q. da ECC Report 096 daje zaključke o istrzivanju kompatibilnosti između UMTS 900/1800 i sisteme koji rade u susednim bendovima i relevantnim mere koje će primenjivati uprave;

ODLUCUJE

1. da su za potrebe ove odluke, UMTS, LTE i ViMAKS definisani u Prilogu ove odluke;
2. da ce uprave preduzeti sve neophodne mere za obezbedjenje zaštita kontinuiteta rada GSM sistema u opsega 900 MHz i 1800 MHz;
3. da su frekvencijski opsezi 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1785 MHz i 1805-1880 MHz odredjeni pored GSM, za terestricke UMTS i LTE sisteme i mogu biti odredeni za ViMAKS sistem, prema zahtevima tržišta i nacionalnim šema licenciranja;
4. da frekvencijski opsezi 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1785 MHz i 1805-1880 MHz mogu takodje da koriste i drugi mobilni sistemi, pod uslovom da oni mogu da koegzistiraju sa GSM, UMTS, LTE i ViMAKS i sistema u susednim opsezima, prema zahtevima trzista i nacionalnim šemama licenciranja;
5. da ce uprave preduzeti sve neophodne mere za obezbedjenje koegzistencija GSM, UMTS, LTE i ViMAKS u opsezima 900 MHz i 1800 MHz;
6. da ce ova odluka stupiti na snagu 21. juna 2013;
7. da će preferentni datum za primenu ove odluke biti 21. decembra 2013;
8. da ce uprave CEPT-a obavestiti o nacionalnim merama primene ove odluke predsednika ECC-a i Kancelariju kada se odluka primenjuje nacionalno."

9. Medjutim, i dalje nisam mogao da shvatim ideju *nacela tehnoloske neutralnosti*, tj. mogucnost istovremenog rada, koegzistencije i kompstibilnosti razlicitih tehnicko-tehnoloskih sistema (GSM, UMTS, LTE, ViMAKS i dr.) u okviru jednog podopsega odnosno tri podopsega u okviru opsegu oko 1800 MHz. Znam da treba "stvoriti" radio-spektar sirine od najmanje 1200 MHz za nove bezicne sirokopojasne komunikacije do 2015. godine (po clanu 3. tacka (b) Odluke Evropskog parlamenta i Saveta [243/2012/EU](#)), ali ne po svaku cenu, narocito ne po cenu pojava medjusobnih stetnih smetnji izmedju razlicitih sistema.

U svakom slucaju, stratragiju za prelazak sa "zastarelog" GSM sistema na novi(e) UMTS, LTE i/ili ViMAKS sistem treba osmisliti bolje nego strategiju prelaska sa analognog na digitalni TV sistem.

10. Ovaj plan ne sadrzi raspodelu frekvencija, pa cak ni **raspored** nazivnih (nominalnih) frekvencija u tri podopsega unutar opsega oko 1800 MHz - za pojedine sisteme (GSM, UMTS, LTE i/ili ViMAKS), niti najvece *e.i.r.p.* ili *e.r.p.*, vrste modulacija itd.

11. Zakljucak: RATEL je u ovom slucaju uppravljanje ili planiranje upotrebe radio-frekvencija prakticno (*de facto*) poverio operatorima, sto se lepo vidi iz *prve osnovne regulatorne postavke* (videti tacku 2.3. ovog plana).

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 23. avgust 2014.

2014-08-22 8:43 GMT+02:00 Dejan Popovic <dejanrpopovic@gmail.com>:
Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana sremca 18

REGULATORNA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POSTANSKE USLUGE

Jasmina Radunovic
Beograd, Visnjceva 9

Predmet: Misljenje o nacrtu Pravilnika o izmeni Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN uključujući i IMT
http://www.ratel.rs/upload/documents/javne_rasprave/Nacrt_Plana_raspodele_MFCN/Nacrt%20%20Plana%20raspodele%20MFCN%2018.08.14.pdf

V e z a : [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmeni Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN uključujući i IMT](#) (19.08.2014)

Postovana koleginice Radunovic,

1. Zasto je predmet ove javne konsultacije: nacrt Pravilnika o izmeni Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN uključujući i IMT, dok je naziv samog dokumenta: nacrt

Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN uključujući i IMT?

2. Da li je ove javne konsultacija ustvari nastavak ili zavrsetak proslogodisnje [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem](#) (24.09.2013)? Ako je odgovor na ovo pitanje pozitivan, onda ima smisla da Vam u nastavku ponovo dostavim kopije ranijih misljenja.

3. Molim Vas za odgovor na prethodno pitanje.

KOPIJE MISLJENJA OD 28. IX, 31. X i 15. XI 2013.

Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18

REPUBLICKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
Dragan Lukic, dipl. inz.
Beograd, Visnjiceva 8

Predmet: Misljenje o Nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem - [Preuzmite PDF dokument](#)

V e z e : 1) [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem](#), 24.09.2013.

2) Plan raspodele radio frekvencija za GSM/DCS 1800 radio sistem 20.02.2008. („Službeni glasnik RS“, broj 17/08) - [Preuzmite PDF dokument](#)

3) [Pravilnik o broju i periodu na koji se izdaje licenca za javne mobilne telekomunikacione mreze i usluge, kao i o minimalnim uslovima i najmanjem iznosu jednokratne naknade za izdavanje licenci](#) ("Sl. glasnik", br. 29/2006 i 77.2006)

Postovani kolega Lukicu,

1. U vazecem [Pravilniku o broju i periodu na koji se izdaje licenca za javne mobilne telekomunikacione mreze i usluge, kao i o minimalnim uslovima i najmanjem iznosu jednokratne naknade za izdavanje licenci](#) ("Sl. glasnik", br. 29/2006 i 77.2006) odredba o rasporedu radio-frekvencijskih opsega iz clana 8. i dalje glase:

"Radio-frekvencijski opsezi u Republici Srbiji raspoloživi za GSM/GSM1800 licencu, u skladu sa Planom namene radio-frekvencijskih opsega, su:

- 1) od 904,3 do 913,9 MHz uparen sa opsegom od 949,3 do 958,9 MHz i od 1710,1 do 1720,1 MHz uparen sa opsegom od 1805,1 do 1815,1 MHz, za lice iz člana 7. stav 1. ovog pravilnika;
- 2) od 890,1 do 894,3 MHz uparen sa opsegom od 935,1 do 939,3 MHz i od 1740,1 do 1760,1 MHz uparen sa opsegom od 1835,1 do 1855,1 MHz, za lice iz člana 7. stav 2. ovog pravilnika."

Zato je neophodno izmeniti i dopuniti i tzv. *"Pravilnik o izdavanju licenci"* (skraceni naziv) koji se pominje u clanu 2. nacrtu ovog pravilnik, ili ga staviti van snage, kako ova dva propisa ne bi bila u medjusobnom sukobu.

2. Posto je neophodno izmeniti i *"Pravilnik o izdavanju licenci"*, ili ga staviti van snage (bolje resenje), onda je pozeljno u nacrtu ovog pravilnika imenovati konkretne imaoce licenci odnosno operatore po rastucim frekvencijskom podopsezima u okviru frekvencijskih opsega, da bi se izbegle nepotrebne "akrobacije" sa opsezima, licencama i operatorima (licima). I to narocito zato sto se pojam *"licenca"* vise ne koristi u vazecem Zakonu o elektronskim komunikacijama na osnovu kojeg se i donosi ovaj pravilnik.

3. U nazivu nacrtu ovog pravilnika i u njegovom clanu 3. pominje se *"plan raspodele frekvencija"*, dok se u tekstu ispod naslova tacke 3. govori o *"raspodeli frekvencijskih blokova"* (valjda, podopsega). Posto se i dalje protivim nezakonitoj raspodeli i dodeli radio-frekvencijskih (pod)opsega, umesto radio-frekvencija, u nize navedenom prilogu ponovo Ti dostavljam kopiju ranije poslatog dopisa *"Sta je dodeljeni radio-frekvencijski opseg?"*

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 28. septembar 2013.

P. S. - Ako nije velika nuzda, mislim da bi treba izbeci komplikacije, tj. ove izmene i dopune, jer ce se i tako i tako u skoroj buducnosti frekvencije u odnosnim frekvencijskim opsezima verovatno koristiti za bezicne sirokopojasne komunikacije (bezicni Internet).

P r i l o g

"Sta je dodeljeni radio-frekvencijski opseg?"

Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18

REPUBLICKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
Beograd, Visnjiceva 8

Postovane kolegice i kolege,

U Pravilniku o obrascima zahteva za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija

(<http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/Radiokomunikacije/Pravilnik%20o%20obrasima%20za%20pojedinačne%20dozvole%20za%20RF.pdf>) u

clanu 2. tacka 1) odredjeno je da se zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za koriscenje radio-frekvencija podnosi na propisanom obrascu ZPD. Podaci o radio-frekvenciji iz tacke 3. ovog zahteva odnose se na jedinicu radio-frekvencije u kHz, MHz ili GHz (tacka 3.1), kao i na brojnu vrednost radio-frekvencije ili radio-

frekvencijskog opsega cija se dodela zahteva (tacka 3.2). Na pitanje sta je radio-frekvencija opseg cija se dodela zahteva, nema jasnog odgovora,

Radio-frekvencija cija se dodela zahteva moze se shvatiti (isto ili slicno) kao dodeljena radio-frekvencija, dok se radio-frekvencijski opseg cija se dodela zahteva ne moze shvatiti kao dodeljeni radio-frekvencijski opseg. To se lepo vidi iz definicija Pravilnika o radio-komunikacijama ITU koje su preuzete u Plan namene radio-frekvencijskih opsega - uvodni deo (http://www.ratel.rs/upload/documents/Plan_namene/Plan_namene-sl_glasnik.pdf). U smislu ovog plana, dodeljeni radio-frekvencijski opseg je radio-frekvencijski opseg unutar kojeg je emisija radio-stanice dozvoljena, cija je sirina jednaka sirini potrebnog opsega uvecanoj za dvostruku apsolutni vrednost tolerancije radio-frekvencije (tacka 6.13), dok je dodeljena radio-frekvencija - centar radio-frekvencijskog opsega dodeljenog radio-stanici (tacka 6.14). Dodela (radio-frekvencije ili radio-frekvencijskog kanala) je u ovom planu definisana kao dozvola koju daje organ uprave nadležan za radio-komunikacije da radio-stanica koristi radio-frekvenciju ili radio-frekvencijski kanal pod odredjenim uslovima (tacka 2.3).

Valja naglasiti da dodela radio-frekvencije nije isto sto i dodeljena radio-frekvencija. Dodela radio-frekvencije je u stvari dozvola ili odobrenje (ovlascenje) da radio-stanica koristi radio-frekvenciju, po terminologiji Zakona o elektronskim komunikacijama (ZEK) i regulatornog okvira za elektronske komunikacije u EU,

Pa sta je onda radio-frekvencijski opseg cija se dodela zahteva? Odgovor na ovo pitanje se izgleda nalazi u odredbi ranijeg, nevazeceg Zakona o telekomunikacijama (clan 65. stav 9), koja nije preuzeta vazecim Zakonom o elektronskim komunikacijama. Ona glasi:

"Dozvola za baznu radio stanicu u javnoj mobilnoj telekomunikacionoj mrezi, za koju je izdata licenca, moze se izdati i za veci broj radio frekvencija, odnosno za radio frekvencijski opseg koji je dodeljen licencom. Dozvola za radio stanicu sa upisanim frekvencijskim opsegom moze se izdati za radio sistem cija tehnologija rada zahteva upis frekvencijskog opsega umesto pojedinačne frekvencije."

Medjutim, ZEK-om (clan 91) nije predvidjeno da resenje kojim se izdaje pojedinačna dozvola sadrzi podatak o "dodeljenom" radio-frekvencijskom opsegu umesto podatka o pojedinačnim dodeljenim radio-frekvencijama (jedna, dve ili vise). Jer, u "dodeljenom" radio-frekvencijskom opsegu radio-stanica moze da koristi bilo koje "dodeljene" radio-frekvencije, npr. u rezimu tzv. samoupravljanja upotrebom radio-frekvencijskog spektra. Te radio-frekvencije mogu, u principu, da se razlikuju od od radio-frekvencija predvidjenih propisanim planom rasporeda (ne raspodele!) nazivnih ili nominalnih radio-frekvencija za radio-sistem.

Radio-sistemi cija tehnologija rada navodno zahteva upis radio-frekvencijskog opsega umesto pojedineih radio-frekvencija su GSM-900, DCS-1800 i UMTS/IMT-2000 radio-sistemi. Plan raspodele radio frekvencija za GSM/DCS 1800 radio sistem (http://www.ratel.rs/upload/editor_files/File/Regulativa/Plan%20raspodele%20za%20GSM.pdf) i Plan raspodele radio frekvencija za UMTS/IMT-2000 radio sistem

(http://www.ratel.rs/upload/editor_files/File/Regulativa/Plan%20raspodele%20za%20UMTS.pdf) ne odnose se na raspodelu (radio-frekvencije ili radio-frekvencijskog kanala) - upisivanje odredjenog radio-frekvencijskog kanala u usaglasen plan, usvojen na odgovarajuci nacin, u cilju koriscenja od strane jedne ili vise delatnosti (odnosno operatora, prim. D. P.) za terestricku ili vasijsku radio-(komunikacionu) sluzbu (u jednoj ili vise geografskih oblasti, prim, D. P.) pod odredjenim uslovima (tacka 2.2. Plana namene radio-frekvencijskih opsega), vec na plan "(ras)podele" radio-frekvencijskih podopsega ili "blokova" za prvog, drugog, treceg i cetvrtog operatora (lica), kao i na plan rasporeda (ne raspodele!) radio-frekvencija u pojedinim blokovima. Oba plana predvidjaju da planiranje (raspodele, prim. D. P.) radio-frekvencija za GSM-900, DCS-1800 i UMTS/IMT-2000 radio-sisteme vrse nacionalni operatori, a ne RATEL i/ili resorno ministarstvo, odnosno Uprava za Digitalnu agendu

Radio-frekvencijski opsezi za GSM, DCS i UMTS bazne radio-stanice: 935 - 960 MHz, 1805 - 1880 MHz i 2110 - 2170 MHz, (ras)podeljeni na sledece radio-frekvencijske podopsege ili blokove: 949,3 - 958,9 MHz, 1805,1 - 1815,1 MHz i 2110 - 2125 MHz - za prvog operatora; 939,5 - 949,1 MHz, 1825 - 1835,1 MHz i 2125 - 2140 MHz - za drugog operatora; 935,1 - 939,3 MHz, 1835,1 - 1885,1 MHz i 2140 - 2155 MHz - za treceg operatora; i 2155 - 2170 MHz - za cetvrtog operatora.

Iako je clanom 91. ZEK-a predvidjeno da resenje kojim se izdaje pojedinačna dozvola sadrzi podatke o dodeljenim radio-frekvencijama, RATEL-ova azurna [Baza podataka o korišćenju radio-frekvencijskog spektra](#) sadrzi, u skladu sa clanom 99. ZEK-a, podatke o **dodeljenim radio-frekvencijskim opsezima** za bazne radio-stanice iz prethodnog pasusa. Tako u ovom slucaju imamo klasican sukob normi u istom zakonu, ZEK-u.

Poseban problem moze se eventualno javiti prilikom automatizovanog odredjivanja godisnje naknade u javnoj mobilnoj radio-komunikacionoj mrezi za koriscenje radio-frekvencija u radio-mrezi sa dupleksnim nacinom rada, po dodeljenom radio-frekvencijskom kanalu, odnosno dodeljenoj radio-frekvenciji (a ne dodeljenom radio-frekvencijskom opsegu), u slucaju GSM-900, DCS-1800 i UMTS/IMT-2000 radio-sistema, prema clanu 6.Pravilnika o visini naknade za korišćenje radio frekvencija (<http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/Pravilnik%20o%20visini%20naknade%20za%20koriscenje%20frekvencija,%20dec.2010%20cirilica.pdf>). (Bilo bi lepo da nam o ovom problemu neko kaze neku rec).

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 1. avgust 2012.

P. S. - Posto se u gore navedenim planovima pominje vazan Pravilnik o broju i periodu na koji se izdaje licenca za javne mobilne telekomunikacione mreze i usluge, kao i o minimalnim uslovima i najmanjem iznosu jednokratne naknade za izdavanje licence (<http://www.podaci.net/z1/9116746/P-bpiljm03v0629-0677.html>), predlazem da ga "skenirate" i uvrstite u grupu propisa [Pravilnici koje donosi resorno](#)

[ministarstvo](#) .

Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18

REPUBLICKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
Dragan Lukic, dipl. inz.
Beograd, Visnjiceva 8

Predmet: Misljenje o Nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem - [Preuzmite PDF dokument](#)

V e z a : [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem](#), 24.09.2013.

Postovani kolega Lukicu, postovane dame i gospodo,

Posto je završetak ovih javnih konsultacija - rok za dostavljanje mišljenja 8. oktobar 2013. odavno prosao i posto mišljenja podneta u okviru ovih javnih konsultacija niste objavljuju na vasoj internet stranici u razumnom roku, - smatram da su ove javne konsultacije neslavno završene, iz nepoznatog razloga - propale. Osnovni red je da o razlogu te propasti obavestite javnost.

Zato koristim priliku da ponovim da je vrlo je vazno da Republicka agencija za elektronske komunikacije i Ministarstvo spoljne i untrasnje trgovine i telekomunikacija sto pre pripreme a Vlada Srbije donese strateski akt - Odluku o utvrdjivanju visegodisnjeg programa politike koriscenja radio-frekvencijskog spektra. Tom odlukom utvrdilo bi se narocito:

1) da je za bezicne sirokopojasna komunikacije potreban radio-frekvencijski spektar sirine od najmanje 1200 MHz do 2015. godine, prema clanu 3. tacka (b) Odluke 243/2012/EU; i

2) da ce se za ove komunikacije koristiti radio-frekvencijski opsezi 790-862 MHz, 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1785 MHz, 1805-1880 MHz, 1900-1980 MHz, 2010-2025 MHz, 2110-2170 MHz, 2,5-2,69 GHz i 3,4-3,8 GHz, po clanu 6. stav 8. pomenute odluke EU.

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 31. oktobar 2013.

Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18

REPUBLICKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
Dragan Lukic, dipl. inz.
Beograd, Visnjiceva 8

Predmet: Misljenje o Nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem - [Preuzmite PDF dokument](#)

V e z a : [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem](#), 24.09.2013.

Postovani kolega Lukicu, postovane dame i gospodo,

Predmetne javne konsultacije mogu, mozda, ponovo da postanu aktuelne ako predmetni nacrt ovog pravilnika obuhvati i odredbe Odluke Komisije 2009/766/EC o harmonizaciji frekvencijskih opsega 900 MHz i 1800 MHz za terestricke sisteme koji mogu da pruzе pan-evropske elektronske komunikacione usluge u Zajednici, kao i implementacione Odluke Komisije 2011/251/EU od 18. aprila 2011. o izmenama i dopunama Odluke 2009/766/EC.

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 15. novembar 2013.

Korisne veze:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:274:0032:0035:EN:PDF>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:106:0009:01:EN:HTML>

P. S. - Budućnost bezicnih širokopojasnih komunikacionih usluga u Republici Srbiji ne bi trebalo vezivati samo za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje TV programa, odnosno digitalnu dividendu, vec i za koriscenje postojećih, raspolozivih frekvencijskih opsega. Valjda tako misle i telekomunikacione organizacije.

Predmet: Misljenje o nacrtu Pravilnika o izmeni Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN uključujući i IMT

http://www.ratel.rs/upload/documents/javne_rasprave/Nacrt_Plana_raspodele_MFCN/Nacrt%20%20Plana%20raspodele%20MFCN%2018.08.14.pdf

V e z a : [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmeni Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN uključujući i IMT](#) (19.08.2014)

Postovana kolegice Radunovic,

1. Zasto je predmet ove javne konsultacije: nacrt Pravilnika o izmeni Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN uključujući i IMT, dok je naziv samog dokumenta: nacrt Pravilnika o utvrđivanju Plana raspodele radio-frekvencija za javne elektronske komunikacione usluge u skladu sa standardom GSM 1800/MFCN uključujući i IMT?

2. Da li je ove javne konsultacija ustvari nastavak ili zavrsetak proslogodisnje [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem](#) (24.09.2013)? Ako je odgovor na ovo pitanje pozitivan, onda ima smisla da Vam u nastavku ponovo dostavim kopije ranijih misljenja.

3. Molim Vas za odgovor na prethodno pitanje.

KOPIJE MISLJENJA OD 28. IX, 31. X i 15. XI 2013.

Predmet: Misljenje o Nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem - [Preuzmite PDF dokument](#)

V e z e : 1) [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem](#), 24.09.2013.

2) Plan raspodele radio frekvencija za GSM/DCS 1800 radio sistem 20.02.2008. („Službeni glasnik RS“, broj 17/08) - [Preuzmite PDF dokument](#)

3) [Pravilnik o broju i periodu na koji se izdaje licenca za javne mobilne telekomunikacione mreže i usluge, kao i o minimalnim uslovima i najmanjem iznosu jednokratne naknade za izdavanje licenci](#) ("Sl. glasnik", br. 29/2006 i 77.2006)

Postovani kolega Lukicu,

1. U vazecem [Pravilniku o broju i periodu na koji se izdaje licenca za javne mobilne telekomunikacione mreže i usluge, kao i o minimalnim uslovima i najmanjem iznosu jednokratne naknade za izdavanje licenci](#) ("Sl. glasnik", br. 29/2006 i 77.2006) odredba o rasporedu radio-frekvencijskih opsega iz clana 8. i dalje glase:

"Radio-frekvencijski opsezi u Republici Srbiji raspoloživi za GSM/GSM1800 licencu, u skladu sa Planom namene radio-frekvencijskih opsega, su:

- 1) od 904,3 do 913,9 MHz uparen sa opsegom od 949,3 do 958,9 MHz i od 1710,1 do 1720,1 MHz uparen sa opsegom od 1805,1 do 1815,1 MHz, za lice iz člana 7. stav 1. ovog pravilnika;
- 2) od 890,1 do 894,3 MHz uparen sa opsegom od 935,1 do 939,3 MHz i od 1740,1 do 1760,1 MHz uparen sa opsegom od 1835,1 do 1855,1 MHz, za lice iz člana 7. stav 2. ovog pravilnika."

Zato je neophodno izmeniti i dopuniti i tzv. "Pravilnik o izdavanju licenci" (skraceni naziv) koji se pominje u clanu 2. nacрта ovog pravilnik, ili ga staviti van snage, kako ova dva propisa ne bi bila u medjusobnom sukobu.

2. Posto je neophodno izmeniti i "Pravilnik o izdavanju licenci", ili ga staviti van snage (bolje resenje), onda je pozeljno u nacrtu ovog pravilnika imenovati konkretne imaoce licenci odnosno operatore po rastucim frekvencijskom podopsezima u okviru frekvencijskih opsega, da bi se izbegle nepotrebne "akrobacije" sa opsezima,

licencama i operatorima (licima). I to narocito zato sto se pojam "licenca" vise ne koristi u vazecem Zakonu o elektronskim komunikacijama na osnovu kojeg se i donosi ovaj pravilnik.

***3.** U nazivu nacрта ovog pravilnika i u njegovom clanu 3. pominje se "plan raspodele frekvencija", dok se u tekstu ispod naslova tacke 3. govori o "raspodeli frekvencijskih blokova" (valjda, podopsega). Posto se i dalje protivim nezakonitoj raspodeli i dodeli radio-frekvencijskih (pod)opsega, umesto radio-frekvencija, u nize navedenom prilogu ponovo Ti dostavljam kopiju ranije poslatog dopisa "Sta je dodeljeni radio-frekvencijski opseg?"*

*Iskreno,
Dejan Popovic*

Beograd, 28. septembar 2013.

P. S. - Ako nije velika nuzda, mislim da bi treba izbeci komplikacije, tj. ove izmene i dopune, jer ce se i tako i tako u skoroj buducnosti frekvencije u odnosnim frekvencijskim opsezima verovatno koristiti za bezicne sirokopojasne komunikacije (bezicni Internet).

P r i l o g

"Sta je dodeljeni radio-frekvencijski opseg?"

*Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18*

*REPUBLICKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
Beograd, Visnjiceva 8*

Postovane kolegice i kolege,

U Pravilniku o obrascima zahteva za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija (<http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/Radiokomunikacije/Pravilnik%20o%20obrascima%20za%20pojedinačne%20dozvole%20za%20RF.pdf>) u clanu 2. tacka 1) odredjeno je da se zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za koriscenje radio-frekvencija podnosi na propisanom obrascu ZPD. Podaci o radio-frekvenciji iz tacke 3. ovog zahteva odnose se na jedinicu radio-frekvencije u kHz, MHz ili GHz (tacka 3.1), kao i na brojnu vrednost radio-frekvencije ili radio-frekvencijskog opsega cija se dodela zahteva (tacka 3.2). Na pitanje sta je radio-frekvencija opseg cija se dodela zahteva, nema jasnog odgovora,

Radio-frekvencija cija se dodela zahteva moze se shvatiti (isto ili slicno) kao dodeljena radio-frekvencija, dok se radio-frekvencijski opseg cija se dodela zahteva ne moze shvatiti kao dodeljeni radio-frekvencijski opseg. To se lepo vidi iz definicija Pravilnika o radio-komunikacijama ITU koje su preuzete u Plan namene radio-

frekvencijskih opsega - uvodni deo

(http://www.ratel.rs/upload/documents/Plan_namene/Plan_namene-sl_glasnik.pdf).

U smislu ovog plana, dodeljeni radio-frekvencijski opseg je radio-frekvencijski opseg unutar kojeg je emisija radio-stanice dozvoljena, cija je sirina jednaka sirini potrebnog opsega uvecanoj za dvostruku apsolutni vrednost tolerancije radio-frekvencije (tacka 6.13), dok je dodeljena radio-frekvencija - centar radio-frekvencijskog opsega dodeljenog radio-stanici (tacka 6.14). Dodela (radio-frekvencije ili radio-frekvencijskog kanala) je u ovom planu definisana kao dozvola koju daje organ uprave nadležan za radio-komunikacije da radio-stanica koristi radio-frekvenciju ili radio-frekvencijski kanal pod odredjenim uslovima (tacka 2.3).

Valja naglasiti da dodela radio-frekvencije nije isto sto i dodeljena radio-frekvencija. Dodela radio-frekvencije je u stvari dozvola ili odobrenje (ovlascenje) da radio-stanica koristi radio-frekvenciju, po terminologiji Zakona o elektronskim komunikacijama (ZEK) i regulatornog okvira za elektronske komunikacije u EU,

Pa sta je onda radio-frekvencijski opseg cija se dodela zahteva? Odgovor na ovo pitanje se izgleda nalazi u odredbi ranijeg, nevazeceg Zakona o telekomunikacijama (clan 65. stav 9), koja nije preuzeta vazecim Zakonom o elektronskim komunikacijama. Ona glasi:

"Dozvola za baznu radio stanicu u javnoj mobilnoj telekomunikacionoj mrezi, za koju je izdata licenca, moze se izdati i za veci broj radio frekvencija, odnosno za radio frekvencijski opseg koji je dodeljen licencom. Dozvola za radio stanicu sa upisanim frekvencijskim opsegom moze se izdati za radio sistem cija tehnologija rada zahteva upis frekvencijskog opsega umesto pojedinačne frekvencije."

Medjutim, ZEK-om (clan 91) nije predvidjeno da resenje kojim se izdaje pojedinačna dozvola sadrzi podatak o "dodeljenom" radio-frekvencijskom opsegu umesto podatka o pojedinačnim dodeljenim radio-frekvencijama (jedna, dve ili vise). Jer, u "dodeljenom" radio-frekvencijskom opsegu radio-stanica moze da koristi bilo koje "dodeljene" radio-frekvencije, npr. u rezimu tzv. samoupravljanja upotrebom radio-frekvencijskog spektra. Te radio-frekvencije mogu, u principu, da se razlikuju od od radio-frekvencija predvidjenih propisanim planom rasporeda (ne raspodele!) nazivnih ili nominalnih radio-frekvencija za radio-sistem.

Radio-sistemi cija tehnologija rada navodno zahteva upis radio-frekvencijskog opsega umesto pojedineih radio-frekvencija su GSM-900, DCS-1800 i UMTS/IMT-2000 radio-sistemi. Plan raspodele radio frekvencija za GSM/DCS 1800 radio sistem (http://www.ratel.rs/upload/editor_files/File/Regulativa/Plan%20raspodele%20za%20GSM.pdf) i Plan raspodele radio frekvencija za UMTS/IMT-2000 radio sistem (http://www.ratel.rs/upload/editor_files/File/Regulativa/Plan%20raspodele%20za%20UMTS.pdf) ne odnose se na raspodelu (radio-frekvencije ili radio-frekvencijskog kanala) - upisivanje odredjenog radio-frekvencijskog kanala u usaglasen plan, usvojen na odgovarajuci nacin, u cilju koriscenja od strane jedne ili vise delatnosti (odnosno operatora, prim. D. P.) za terestricku ili vasijsku radio-(komunikacionu) sluzbu (u jednoj ili vise geografskih oblasti, prim. D. P.) pod odredjenim uslovima (tacka 2.2. Plana namene radio-frekvencijskih opsega), vec na plan "(ras)podele"

radio-frekvencijskih podopsega ili "blokova" za prvog, drugog, treceg i cetvrtog operatora (lica), kao i na plan rasporeda (ne raspodele!) radio-frekvencija u pojedinim blokovima. Oba plana predviđaju da planiranje (raspodele, prim. D. P.) radio-frekvencija za GSM-900, DCS-1800 i UMTS/IMT-2000 radio-sisteme vrse nacionalni operatori, a ne RATEL i/ili resorno ministarstvo, odnosno Uprava za Digitalnu agendu

Radio-frekvencijski opsezi za GSM, DCS i UMTS bazne radio-stanice: 935 - 960 MHz, 1805 - 1880 MHz i 2110 - 2170 MHz, (ras)podeljeni na sledece radio-frekvencijske podopsege ili blokove: 949,3 - 958,9 MHz, 1805,1 - 1815,1 MHz i 2110 - 2125 MHz - za prvog operatora; 939,5 - 949,1 MHz, 1825 - 1835,1 MHz i 2125 - 2140 MHz - za drugog operatora; 935,1 - 939,3 MHz, 1835,1 - 1885,1 MHz i 2140 - 2155 MHz - za treceg operatora; i 2155 - 2170 MHz - za cetvrtog operatora.

Iako je clanom 91. ZEK-a predvidjeno da resenje kojim se izdaje pojedinačna dozvola sadrzi podatke o dodeljenim radio-frekvencijama, RATEL-ova azurna [Baza podataka o korišćenju radio-frekvencijskog spektra](#) sadrzi, u skladu sa clanom 99. ZEK-a, podatke o **dodeljenim radio-frekvencijskim opsezima** za bazne radio-stanice iz prethodnog pasusa. Tako u ovom slucaju imamo klasican sukob normi u istom zakonu, ZEK-u.

Poseban problem moze se eventualno javiti prilikom automatizovanog odredjivanja godisnje naknade u javnoj mobilnoj radio-komunikacionoj mrezi za koriscenje radio-frekvencija u radio-mrezi sa dupleksnim nacinom rada, po dodeljenom radio-frekvencijskom kanalu, odnosno dodeljenoj radio-frekvenciji (a ne dodeljenom radio-frekvencijskom opsegu), u slucaju GSM-900, DCS-1800 i UMTS/IMT-2000 radio-sistema, prema clanu 6. Pravilnika o visini naknade za korišćenje radio frekvencija (<http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/Pravilnik%20o%20visini%20naknade%20za%20koriscenje%20frekvencija,%20dec.2010%20cirilica.pdf>). (Bilo bi lepo da nam o ovom problemu neko kaze neku rec).

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 1. avgust 2012.

P. S. - Posto se u gore navedenim planovima pominje vazan Pravilnik o broju i periodu na koji se izdaje licenca za javne mobilne telekomunikacione mreze i usluge, kao i o minimalnim uslovima i najmanjem iznosu jednokratne naknade za izdavanje licence (<http://www.podaci.net/z1/9116746/P-bpiljm03v0629-0677.html>), predlazem da ga "skenirate" i uvrstite u grupu propisa [Pravilnici koje donosi resorno ministarstvo](#).

Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18

REPUBLICKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
Dragan Lukic, dipl. inz.
Beograd, Visnjiceva 8

Predmet: Misljenje o Nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem - [Preuzmite PDF dokument](#)

V e z a : [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem](#), 24.09.2013.

Postovani kolega Lukicu, postovane dame i gospodo,

Posto je završetak ovih javnih konsultacija - rok za dostavljanje mišljenja 8. oktobar 2013. odavno prosao i posto mišljenja podneta u okviru ovih javnih konsultacija niste objavljuju na vasoj internet stranici u razumnom roku, - smatram da su ove javne konsultacije neslavno završene, iz nepoznatog razloga - propale. Osnovni red je da o razlogu te propasti obavestite javnost.

Zato koristim priliku da ponovim da je vrlo je vazno da Republika agencija za elektronske komunikacije i Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija sto pre pripreme a Vlada Srbije donese strateski akt - Odluku o utvrđivanju visegodisnjeg programa politike koriscenja radio-frekvencijskog spektra. Tom odlukom utvrdilo bi se narocito:

1) da je za bezicne sirokopojasna komunikacije potreban radio-frekvencijski spektar sirine od najmanje 1200 MHz do 2015. godine, prema clanu 3. tacka (b) Odluke 243/2012/EU; i

2) da ce se za ove komunikacije koristiti radio-frekvencijski opsezi 790-862 MHz, 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1785 MHz, 1805-1880 MHz, 1900-1980 MHz, 2010-2025 MHz, 2110-2170 MHz, 2,5-2,69 GHz i 3,4-3,8 GHz, po clanu 6. stav 8. pomenute odluke EU.

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 31. oktobar 2013.

Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18

REPUBLICKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
Dragan Lukic, dipl. inz.
Beograd, Visnjiceva 8

Predmet: Misljenje o Nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem - [Preuzmite PDF dokument](#)

V e z a : [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Plana raspodele radio-frekvencija za GSM/DCS 1800 radio-sistem](#), 24.09.2013.

Postovani kolega Lukicu, postovane dame i gospodo,

Predmetne javne konsultacije mogu, možda, ponovo da postanu aktuelne ako predmetni nacrt ovog pravilnika obuhvati i odredbe Odluke Komisije 2009/766/EC o harmonizaciji frekvencijskih opsega 900 MHz i 1800 MHz za terestricke sisteme koji mogu da pruze pan-evropske elektronske komunikacione usluge u Zajednici, kao i implementacione Odluke Komisije 2011/251/EU od 18. aprila 2011. o izmenama i dopunama Odluke 2009/766/EC.

*Iskreno,
Dejan Popovic*

Beograd, 15. novembar 2013.

Korisne veze:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:274:0032:0035:EN:PDF>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:106:0009:01:EN:HTML>

P. S. - Budućnost bezicnih širokopoljasnih komunikacionih usluga u Republici Srbiji ne bi trebalo vezivati samo za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje TV programa, odnosno digitalnu dividendu, vec i za koriscenje postojećih, raspolozivih frekvencijskih opsega. Valjda tako misle i telekomunikacione organizacije.
